

ORZECZNICTWO

BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.

wraz z przesyłką pocztową

Konto P. K. O. Nr. 22.308

Administracja: Księgarnia Prawnicza

Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR

Dr EMANUEL ISERZON

Adwokat

Nr 19 (65)

Warszawa, 7 maja 1938 r.

Rok III

TREŚĆ:

	str.
Nieprawidłowe księgowanie	313
Ustawa o ulgach inwestycyjnych	315
Orzecznictwo w sprawach podatkowych: wezwanie do usunięcia wątpliwości; wgląd do akt wymiarowych; opinia biegłych i „innych osób”.	317
Okólniki: w sprawie podatku od nieruchomości i podatku od lokali z kiosków ulicznych; — w sprawie prawidłowego opracowywania i rozstrzygnięcia odwołań od wymiarów podatków oraz zażaleń; — w sprawie obowiązku w podatku od nieruchomości od budynków mieszkalnych, położonych w gminach wiejskich, a związanych z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym; — w sprawie ulg w podatku przemysłowym dla biur rachunkowości rolnej	318—321
Ustawy, rozporządzenia i zarządzenia	322—323
Kalendarz podatkowy	325
Poradnia	323—327

MARCEL SCHEFFS

NIEPRAWIDŁOWE KSIĘGOWANIE

NTA w wyroku z dnia 21 września 1936, I. rej. 5946/33 wypowiedział pogląd, że *zaksięgowanie odsetek i kosztów dyskonta weksli bez uwidocznienia w księgach wpływu z tego dyskonta*, uzasadnia uznanie ksiąg handlowych za nieprawidłowe, niezależnie od tego, czy w konkretnym przypadku miało miejsce dyskonto weksli prywatnych płatnika, czy też weksli związanych z prowadzonym przedsiębiorstwem.

Stan faktyczny sprawy — według uzasadnienia — był następujący. Płatnik nie uwidoczniał w księgach handlowych wpływu gotówki w d. 13 lutego 1931 ze zdyskontowanych weksli, natomiast zapisał w wydatkach kwotę zł 744.44 tytułem odsetek i kosztów dyskonta tych weksli.

W odwołaniu od wymiaru płatnik kwestionował zasadność dyskwa-

lifikacji ksiąg, zarzucając, że nie miał obowiązku ani nawet prawa księgowania w buchalterii swej firmy operacyj, dotyczących zdyskontowania wspomnianych weksli, gdyż nie miały one nie wspólnego z przedsiębiorstwem, i zdyskontowane były na własny rachunek i dla osobistych potrzeb płatnika, o czym świadczy okoliczność, że zdyskontowane były nie weksle kupieckie, pochodzące z przedsiębiorstwa, lecz własne akcepty płatnika. Według odwołania, zaksięgowania odsetek i kosztów dyskonta tych weksli w kwocie zł 744.44 dokonał buchalter firmy machinalnie po otrzymaniu noty banku.

NTA w uzasadnieniu podniósł co następuje:

„Obrona płatnika, że omawiane weksle nie dotyczyły jego przedsiębiorstwa, musi zawieść, gdyż nie ulega wątpliwości, że transakcja związana z dyskontem weksli albo w ogóle nie powinna być uwidoczniiona w księgach, jeśli dotyczy prywatnego długu kupca, albo należało ją księgować w całości. Oczywiście, że może też zajść wypadek omyłkowego księgowania, w takim jednak razie omyłkowy zapis winien być we właściwym czasie z ksiąg wystornowany. Pozostawienie jednak w księgach — omyłkowo, czy też świadomie dokonanego — zapisu odsetek i kosztów dyskonta weksli, z którego to dyskonta wpływ nie został w księgach uwidoczniiony, świadczy o nieprawidłowym prowadzeniu ksiąg. *Ujawnienie bowiem w księgach jednej wtórnej zaszłości, związanej z dyskontem weksli, a mianowicie odsetek i kosztów dyskonta, z pominięciem głównej zaszłości daje niezgodny z rzeczywistością obraz stanu majątkowego przedsiębiorstwa i z tego powodu nie da się pogodzić z zasadami prawidłowej buchalterii, której zadanie polega na rejestrowaniu wszelkich zaszłości, powodujących zmianę stanu majątkowego przedsiębiorstwa*“.

Powyższe stanowisko jest, zdaniem moim, bardzo niejasne, skoro mówi raz o „kosztach“ dyskonta—a dalej o „wpływie“ z dyskonta. Można mówić o kosztach dyskonta, które stanowią potrącony procent za czas obiegu wekslu. Natomiast nie można mówić o wpływie z dyskonta, bo to dotyczyłoby banku dyskontującego weksle, który ma wpływy czyli dochody z dyskonta weksli, stanowi to więc przychód banku, w przeciwstawieniu do rozchodu klienta. Tutaj natomiast nie chodzi o wpływ z dyskonta, raczej o wpływ z „waluty“ wekslowej — tak to w terminologii bankowej się mówi.

Również uzasadnienie powyższego wyroku jest niewłaściwe, albowiem nie na tym polega nieprawidłowość, że skarżący nie zapisał do przychodu sumy zł 20.000, gdyż ta suma do kasy przedsiębiorstwa istotnie nie wpłynęła. Również nie na tym polega nieprawidłowość, że rozchodował zł 744.44 zamiast równocześnie przychodzić zł 20.000, bo i takie księgowanie nie byłoby w porządku. Nieprawidłowym było *jedynie to, że zapisał rozchód zł 744.44 na niewłaściwe „konto“: mianowicie zamiast obciążyć konto „właściciela“ — ponieważ jego to tylko dotyczyło — zapisał sumę tę nieprawidłowo na konto „procentów*“.

Inna rzecz, iż tłumaczenie się skarżącego, jakoby buchalter „machinalnie“ dokonał niewłaściwego księgowania zł 744.44 po otrzymaniu noty bankowej, słusznie naprowadza na podejrzenie, że tutaj intencja była „nierzetelna“, lecz z tego punktu widzenia nie rozpatrywano sprawy.

USTAWA O ULGACH INWESTYCYJNYCH

z dnia 9 kwietnia 1938 r.

(Dz. U. R. P. Nr 26 z 1938 r., poz. 224)

(ciąg dalszy)

Rozdział V.

Ulgi dla nabywców akcji i udziałów.

Art. 20. (1) Osobom fizycznym i prawnym, obejmującym akcje spółek akcyjnych (art. 314 kodeksu handlowego), których zawiązanie zostanie wpisane do rejestru handlowego w okresie od dnia ogłoszenia ustawy niniejszej do dnia 31 grudnia 1942 r., a których celem jest prowadzenie przedsiębiorstw, wymienionych w rozdziałach poprzedzających, oraz osobom fizycznym i prawnym subskrybującym akcje takich spółek (art. 316—319 kodeksu handlowego) — służy prawo potrącenia z dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu i specjalnemu podatkowi od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszków publicznych, zapłaconej ceny emisyjnej akcji, objętych bądź przyznanych przez założycieli (art. 323 kodeksu handlowego).

(2) Prawo określone w ust. (1) służy również spółnikom spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, których zawiązanie zostanie zgłoszone celem wpisania do rejestru handlowego w okresie od dnia ogłoszenia ustawy niniejszej do dnia 31 grudnia 1942 r., a których celem jest prowadzenie przedsiębiorstw, wymienionych w rozdziałach poprzedzających—co do udziałów objętych przez nich przy zawiązaniu spółki.

(3) Prawo, określone w ustępach poprzedzających, służy pod warunkiem, że spółka dojdzie do skutku i zostanie wpisana do rejestru handlowego oraz rozpocznie produkcję przed upływem roku 1942. W razie niespełnienia się tych warunków, osoby, wymienione w ust. (1) i (2), obowiązane będą dodatkowo uiszczyć podatek dochodowy, niezapłacony na skutek potrącenia, przewidzianego w tych ustępach. Rozporządzenie Ministra Skarbu określi sposób i termin uiszczenia tego podatku. Za przypadające Skarbowi Państwa z tego tytułu sumy odpowiadają solidarnie z płatnikami założone spółki.

(4) Późniejsze ziszczenie się warunku, przewidzianego w ust. (3), nie przywraca prawa do ulg, przewidzianych w artykule niniejszym.

(5) Prawo do ulg określonych w artykule niniejszym, nie gaśnie w razie połączenia się nowozawiazanej spółki, po rozpoczęciu przez nią produkcji, z inną spółką. Spółka, która przejmuje w tym przypadku majątek spółki, korzystającej z ulg, określonych w art. 20, przejmuje jednocześnie w tym samym zakresie obowiązki, wynikające z uzyskania ulg przez spółkę przejętą.

Rozdział VI.

Przepisy wspólne.

Art. 21. (1) Potrącenie, przewidziane w art. 10, 18 i 20—o ile chodzi o dochód, podlegający opodatkowaniu według działu I ustawy o podatku dochodowym — będzie dokonane z dochodu roku operacyjnego, w którym poczyniono inwestycje, bądź w którym nabyto akcje lub udziały nowozakładanych spółek. Jeżeli suma przypadająca do potrącenia przewyższa ten dochód, nadwyżka będzie potrącona z dochodu następujących 4 lat.

(2) Potrącenie przewidziane w art. 20—o ile chodzi o wynagrodzenia, podlegające podatkowi dochodowemu według działu II ustawy o tym podatku i podatkowi specjalnemu, bądź jednemu z tych podatków — będzie dokonane od wynagrodzeń otrzymanych w roku nabycia akcji lub udziałów, przy czym dla ustalenia rozmiaru ulgi w podatku specjalnym stosuje się odpowiednio przepisy art. 26. Jeżeli cena nabytych akcji i udziałów przewyższa sumę wynagrodzeń, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, nadwyżka będzie potrącona od wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu następujących 4 lat.

(3) Prawo potrącenia służy osobom, wymienionym w art. 1, 9, 12 i 16, również wówczas, gdy założone przez nie przedsiębiorstwa przejdą na własność osób trzecich.

(4) Potrącenie przewidziane w art. 4 ust. (1) pkt 1), art. 10, 14 i 18, nie służy osobom prawnym, tworzonym w celu prowadzenia przedsiębiorstw, wymienionych w rozdziałach poprzedzających.

(5) Pozostały po potrąceniu dochód lub pozostała suma wynagrodzeń, podlegają podatkowi dochodowemu według tej stopy procentowej, jaka będzie właściwa dla osiągniętego dochodu bez potrąceń przewidzianych w art. 4, ust. (1) pkt 1), art. 10, 14, 18 i 20.

Art. 22. Przepisy art. 4 ust. (1) pkt 1), art. 10, 14 i 18 ustawy niniejszej nie naruszają prawa interesowanych płatników do potrąceń, przewidzianych w art 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 2, poz. 6), z tytułu zużycia przedmiotów, wymienionych w przepisach powyższych.

Art. 23. (1) Sumę, przypadającą do potrącenia stosownie do przepisów art. 4 ust. (1) pkt 1), art. 10, 14, 18 i 20, z dochodu, podlegającego opodatkowaniu według działu I ustawy o podatku dochodowym, płatnik potrąca w zeznaniu o dochodzie, składanym za właściwy rok operacyjny (art. 5, 14 i 21). Do zeznania tego płatnik powinien dołączyć zestawienie dokonanych inwestycji oraz ich kosztów, a w przypadku przewidzianym w art. 20, wykaz nabytych akcji lub udziałów, zawierający dane następujące:

- 1) nazwę i siedzibę prawną spółki, której akcje lub udziały nabyto;
- 2) ilość i cenę emisyjną nabytych akcji lub ilość i wysokość nabytych udziałów;
- 3) datę nabycia akcji lub udziałów;
- 4) oświadczenie, że spółka doszła do skutku i że nie nastąpił zwrot sum wpłaconych na akcje drogą zapisu, a przynajmniej, że do dnia złożenia tego oświadczenia zwrot ten nie nastąpił.

(2) Ulgi w podatku dochodowym, pobieranym według działu II ustawy o tym podatku i w specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszków publicznych będą udzielane w postaci zwrotu sumy pobranych podatków od dochodu z wynagrodzeń, zużytego na cele wskazane w art. 20. Ulgi te będą przyznawane na skutek podań, wnoszonych do urzędu skarbowego, w którego okręgu osoby, ubiegające się o ulgi, mają miejsce zamieszkania w dniu wnoszenia podania. Do podania należy dołączyć wykaz nabytych akcji lub udziałów, zawierający dane określone w ust. (1), oraz zestawienie wynagrodzeń otrzymanych w ciągu roku, w którym akcje lub udziały nabyto, tudzież potrąconych od tych wynagrodzeń sum podatku dochodowego i specjalnego.

(3) Termin wnoszenia podań i tryb przyznawania ulg określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

49.

WEZWANIE DO USUNIĘCIA WĄTPLIWOŚCI. WGLĄD DO AKT WYMIAROWYCH. OPINIA BIEGŁYCH I „INNYCH OSÓB”.

Obowiązek władzy wymiarowej wzywania płatnika do usunięcia wątpliwości co do dokładności i prawidłowości zeznania dotyczy wyłącznie wypadku, gdy płatnik prowadzi księgi handlowe lub gospodarcze.

Władza skarbową nie ma obowiązku udzielania płatnikowi wglądu do akt administracyjnych, ani udzielania informacji co do podstaw wymiaru — poza obowiązkiem udzielania podstaw wymiaru w terminie odwoławczym.

Adnotacja w aktach sprawy, stwierdzająca ogólnikowo wydanie opinii przez nieokreślone bliżej osoby, nie może stanowić dostatecznego materiału faktycznego, na którym szacunek obrotu mógłby zostać oparty.

NTA, I. rej. 2265/36, 9 lutego 1938 r.

Z uzasadnienia: R. C., kupiec w Wąbrzeźnie zaskarżył do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Komisji Odwoławczej w Grudziądzu z dnia 27 lutego 1936 r. w sprawie wymiaru podatku przemysłowego za rok 1934.

W powyższej skardze podnosi skarżący zarzut obrazy postanowień art. 76 i 77 ordynacji podatkowej, dalej zarzut wadliwości postępowania w związku z odmówieniem skarżącemu wglądu w akta celem uzyskania materiałów do skargi kasacyjnej.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Skarżący złożył wprawdzie zeznanie

o obrocie, określając w nim wysokość obrotu na kwotę 15.030 zł, jednak w zeznaniu tym wyraźnie stwierdził, iż ksiąg handlowych nie prowadzi i nie ma zamiaru ich przedstawienia wraz z dokumentami na uzasadnienie obrotu.

Również w odwołaniu skarżący, zarzucając ustalenie obrotu w nadmiernej wysokości, nie powołał się na jakieś materiały faktyczne, uzasadnić mogące sumę obrotu w zeznaniu określoną, ani też nie podniósł zarzutu w związku z niewzwaniem go do złożenia wyjaśnień.

Wobec powyższego stanu sprawy Najwyższy Trybunał Administracyjny, opierając się na wyraźnym postanowieniu § 2 art. 77 *) ordynacji podatkowej, w myśl którego *obowiązek władzy wymiarowej rozywania płatnika do usunięcia wątpliwości dotyczy tylko tych wypadków, gdy płatnicy prowadzą księgi handlowe lub gospodarcze*, uznał za nieuzasadniony zarzut skargi wadliwości postępowania w związku z brakiem takiego wezwania płatnika przez władze wymiarowe.

Również za nieuzasadniony Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał zarzut skargi wadliwości postępowania motywowany odmówieniem pełnomocnikowi skarżącego prawa wglądnięcia w akta administracyjne.

Nie jest bowiem spornym fakt, iż zgłoszenie żądania wglądu w akta miało miejsce po doręczeniu decyzji odwoławczej celem ułatwienia skarżącemu wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

W myśl postanowienia art. 108 **) ordynacji podatkowej ciąży na władzach skarbowych obowiązek udzielania płat-

*) Obecnie — art. 71 § 2.

**) Obecnie — art. 101.

nikom ustnych informacji o podstawach wymiaru, jak również na pisemną prośbę tychże płatników obowiązek uzasadnienia wymiaru na piśmie.

Dalej idących obowiązków władz skarbowych w tym względzie ordynacja podatkowa nie przewiduje, w szczególności nie przewiduje obowiązku udzielania płatnikowi oglądu w akta administracyjne, jak również prawa zwracania się o informacje co do podstaw wymiaru po ukończeniu postępowania odwoławczego w celu uzasadnienia skargi kasacyjnej.

Womiałst uznal Najwzyszy Trybunał Administracyjny za uzasadniony dalszy zarzut skargi co do obrazu postanowienia art. 76 ordynacji podatkowej, a mianowicie tego przepisu art. 76, który nakłada na władze wymiarowe obowiązek oparcia wymiaru na materiale faktycznym.

Władza wymiarowa uzasadniła wymiar opinią znawców, władza zaś pozwana powołuje się w uzasadnieniu orzeczenia na art. 76 § 2 *) ordynacji podatkowej, nie uzasadniając bliżej, czy ma na uwadze biegłych, przewidzianych w § 2 pkt. a) czy też osoby wspomniane w § 2 pkt b).

W aktach sprawy brak danych wyjaśniających, o jaką opinię w danym wypadku chodzi, gdyż znajduje się w nich jedynie wyciąg z jakiegoś protokołu, stwierdzający, iż protokół jest spisany z kupcami bławatnymi w liczbie 3, którzy ohrót przedsiębiorstwa skarżącego określili na podstawie znajomości stosunków i rozmiarów przedsiębiorstwa na kwotę 65000 zł.

*) Obecnie — art. 70 § 2.

Władza pozwana stwierdza w odpowiedzi na skargę, iż w danym wypadku władza wymiarowa nie słuchała biegłych, lecz tylko osoby obeznane z przedsiębiorstwem, co do których to osób władza nie była krępowaną listą biegłych.

Pomijając jednak, iż okoliczność ta nie jest widoczna z akt sprawy, lecz podana została dopiero w odpowiedzi na skargę, Najwzyszy Trybunał Administracyjny uznał, idąc po linii dotychczasowej swojej judykatury, opartej na przepisach ustawy o państwowym podatku przemysłowym, pokrywającej się zresztą w tym punkcie z przepisami lit. b) § 2 art. 76 ordynacji podatkowej, iż zapissek w aktach sprawy, stwierdzający ogólnikowo wydanie opinii przez nieokreślone bliżej osoby, nie może stanowić dostatecznego materiału faktycznego, na którym szacunek obrotu mógłby zostać oparty, w szczególności nie może być uznany za opinię informatora w rozumieniu art. 75 pkt 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym poz. 110/32 Dz. Ust. względnie za wyjaśnienia innej osoby, o której wspomina pkt b) § 2 art. 76 ordynacji podatkowej.

W związku z powyższym uznal Najwzyszy Trybunał Administracyjny, iż postępowanie przed pozwaną władzą dotknięte jest istotną wadliwością i dlatego na zasadzie postanowienia art. 84 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Najwzyszym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust. uchylił zaskarżone orzeczenie, zarządzając zwrot opłaty od skargi.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 26 MARCA 1938 R.

L. D. V. 7779/3/38

w sprawie podatku od nieruchomości i podatku od lokali z kiosków ulicznych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 10 z 1938 r., poz. 275)

Ministerstwo Skarbu zwracając załączniki sprawozdania z dnia 14 marca 1938 r. Nr II. 84/4/6/Krot./38 wyjaśnia, co następuje:

1) **kioski uliczne**, w których dokonywana jest sprzedaż pism, wyrobów monopolowych, znaczków pocztowych i stempowych itp. oraz **kioski reklamowe** (kolumny reklamowe), o ile **jedne i drugie nie są trwale złączone z gruntem**, nie podlegają podatkowi od nieruchomości z mocy art. 1 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 14),

2) **tego rodzaju kioski** nie podlegają w ogóle podatkowi od lokali, gdyż **nie są one** lokalami w rozumieniu przepisów art. 1 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 505) oraz §§ 2 i 16 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. o wykonaniu powyższego dekretu (Dz. U. R. P. Nr 33 poz. 258).

Za Dyrektora Departamentu:

(—) K. Janczewski

Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 MARCA 1938 R.

L. D. V. 4935/4/38

w sprawie prawidłowego opracowywania i rozstrzygania odwołań od wymiarów podatków oraz zażaleń.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 10 z 1938 r., poz. 277).

Z przeglądu orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego za ostatnie lata wynika, że stosunkowo znikoma ilość orzeczeń komisji odwoławczych oraz izb skarbowych uchylana była w postępowaniu kasacyjnym z powodu niewłaściwego stosowania materialnych przepisów podatkowych (orzeczenia uznane za niezgodne z prawem), natomiast przyczyną uchylenia przeważającej ilości orzeczeń było wadliwe stosowanie przepisów o postępowaniu, a więc nienależyte wyjaśnienie stanu faktycznego, nieprzeprowadzenie zaofiarowanych w odwołaniu dowodów, a przede wszystkim nierozprawienie się w orzeczeniu odwoławczym z istotnymi zarzutami odwołania.

Ministerstwo Skarbu zwraca przeto uwagę Panów Przewodniczących komisji odwoławczych oraz izb i urzędów skarbowych na konieczność starannego opracowywania odwołań pod względem proceduralnym. W szczególności — o ile chodzi o odwołania, w których zarzuty zostały należycie skonkretyzowane oraz poparte odpowiednimi dowodami—orzeczenia na odwołania nie mogą być redagowane szablonowo, lecz powinny rozprawiać się po kolei z każdym zarzutem oraz zawierać ocenę zaofiarowanych przez płatników dowodów. Niedopuszczalne jest ponadto zbyt szerokie i częste operowanie pojęciami tego rodzaju, jak „zarzuty gołosłowne”, „złożone wyjaśnienia nie usunęły przedstawionych wątpliwości” lub t. p., lecz zawsze należy wskazać i uzasadnić, które mianowicie zarzuty i z jakich przyczyn uznane zostały za gołosłowne oraz które z wyjaśnień i z jakiego powodu nie usunęły wątpliwości władz wymiarowych lub odwoławczych.

Przyczone wyżej zasady muszą być przestrzegane również przy załatwianiu wszelkiego rodzaju zażaleń na postanowienia urzędów skarbowych, w szczególności zaś zażaleń na postanowienia o odpowiedzialności za podatek (art. 127 — 135 O. P.).

Podając powyższe ogólne wytyczne i uwagi, Ministerstwo Skarbu wyraża przekonanie, iż same władze skarbowe I i II instancji dołożą wszelkich starań, aby uniknąć na przyszłość wadliwego opracowywania i rozstrzygania odwołań oraz zażaleń, co przyczyni się do wydatnego zmniejszenia się liczby skarg do N. T. A. i zażaleń w drodze nadzoru, a w dalszej konsekwencji pozwoli uniknąć nieprodukcyjnego tracenia

czasu na wznawianie postępowania odwoławczego i ponowne rozpatrywanie tych samych odwołań i zażaleń.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 8 KWIETNIA 1938 R.

L. D. V. 29908/3/37

w sprawie obowiązku w podatku od nieruchomości od budynków mieszkalnych, położonych w gminach wiejskich, a związanych z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 11 z 1938 r. poz. 292)

I. Na podstawie przedkładanych przez izby skarbowe spraw — Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że niektóre urzędy skarbowe wadliwie stosują przepisy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 14), normujące obowiązek podatkowy, względnie przywileje w podatku od nieruchomości w odniesieniu do **budynków mieszkalnych, położonych na terenie gmin wiejskich, a zamieszkałych przez właścicieli lub dzierżawców gospodarstw rolnych**, ogrodniczych lub leśnych, oraz przez ich rodziny i domowników. Jakkolwiek budynek mieszkalny związany jest z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym, a zamieszkały przez właściciela takiego gospodarstwa, obejmującego pewien obszar gruntów, użytkowanych w sposób rolniczy oraz inwentarz żywy, to jednak — ze względu na to, że właściciel jest np. szewcem, robotnikiem kolejowym, emerytem itp. — urzędy skarbowe dokonywają od budynku wymiaru podatku, uzasadniając to faktem, że dochody właściciela budynku z wymienionego wyżej gospodarstwa są niższe od dochodów tegoż właściciela z innych źródeł, co jakoby pozbawia budynek charakteru budynku związanego z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym.

Takie stanowisko w świetle obowiązującego dekretu o podatku od nieruchomości jest błędne. Według art. 1 ust. (2) lit. c) powołanego dekretu za związane z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym uważa się **budynki mieszkalne, zamieszkane** przez właścicieli lub dzierżawców tych gospodarstw, ich rodziny i domowników oraz przez osoby, zatrudnione na podstawie umowy o pracę w tych gospodarstwach albo w zakładach przemysłowych, niepodlegających państwowemu podatkowi przemysłowemu.

Dekret o podatku od nieruchomości nie precyzuje wprawdzie pojęcia gospodarstwa rolnego, ogrodniczego lub leśnego, jednak nie uzależnia tego pojęcia od wielkości danego gospodarstwa tj. od obszaru gruntów, użytkowanych w sposób rolniczy (jako pola uprawne, łąki, pastwiska, sady, ogrody itp.). Wobec tego z przytoczonego przepisu wynika, że jeżeli budynek mieszkalny jest związany z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym, to — jakkolwiek właściciel (dzierżawca) oprócz dochodów z danego gospodarstwa, osiąga nadto dochody z innych źródeł (z przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego, z uposażenia służbowego, emerytury itd.) nawet w wysokości, przekraczającej dochody ze wspomnianego gospodarstwa — okoliczności te nie pozbawiają budynek charakteru budynku związanego z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym i tym samym nie odbierają budynkowi prawa do zwolnienia od podatku od nieruchomości.

II. W związku z powyższym zagadnieniem wyłania się dalsza kwestia, jak należy ustosunkować się do sprawy obowiązku podatkowego budynków w gminach wiejskich, wprowadzie w zasadzie (z konstrukcji) mieszkalnych, zajmowanych przez właścicieli lub dzierżawców gospodarstw rolnych, ogrodniczych lub leśnych jedynie **w części na mieszkanie**, a w części **na inne cele** np. na zakład przemysłowy lub handlowy.

W tej sprawie Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że tego rodzaju budynki nie podlegają podatkowi od nieruchomości, **o ile** części tychże, użytkowane na cele przemysłowe lub handlowe, **nie przewyższają** pod względem powierzchni części mieszkalnych.

Jeśli natomiast budynki, o których mowa, są zajęte na zakłady przemysłowe, podlegające państwowemu podatkowi przemysłowemu lub na zakłady handlowe **więcej niż w połowie powierzchni**, to w takim razie **w całości** podlegają one podatkowi, a to skutkiem utraty warunków, określonych w art. 1 ust. (2) lit. c) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej, gdyż w tym przypadku nie mogą być one traktowane, jako budynki mieszkalne (tj. użytkowane na cele mieszkalne) i w związku z tym nie mogą być uznane za budynki związane z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIA MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 11 KWIETNIA 1938 R.

L. D. V. 4636/4/38

w sprawie ulg w podatku przemysłowym dla biur rachunkowości rolnej.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 11 z 1938 r., poz. 295)

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) zwalnia od podatku przemysłowego (zarówno w formie świadectwa przemysłowego jak i w postaci podatku od obrotu) za okres do dnia 31 grudnia 1937 r. biura rachunkowości rolnej, prowadzone we własnym zarządzie i na własny rachunek przez izby rolnicze i dobrowolne organizacje rolnicze.

Ulgę niniejszą udziela się z urzędu (bez obowiązku składania indywidualnych podań) i ma ona zastosowanie do wszystkich nieprawomocnych wymiarów podatku przemysłowego od obrotu oraz do wszystkich nieprawomocnych orzeczeń karnych, pod warunkiem, że biura rachunkowości rolnej w terminie 30-dniowym od dnia ogłoszenia niniejszego okólnika w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu:

a) nabędą na rok 1938 właściwe świadectwa przemysłowe,

b) wpłacą zaliczki przypadające na podatek przemysłowy od obrotu za 1938 rok.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw RP. Nr 27 z dn. 20 kwietnia 1938 r.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1938 o zmianie RPR. z dn. 22 sierpnia 1927 o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (poz. 245).

Dziennik Ustaw RP. Nr 28 z dn. 23 kwietnia 1938 r.

Ustawy: z dnia 9.4.1938 o zmianie ustawy o pomocy finansowej Skarbu Państwa dla gminy m. Wilna na pokrycie zobowiązań z tytułu 5% obligacji konwersyjnych gminy m. Wilna z 1931 w funtach szterlingów (poz. 247); — z dnia 9.4.1938 o ulgach w spłacie zaległości udziałów w publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych (poz. 248); — z dnia 9.4.1938 o zmianie niektórych należności b. pruskich władz i instytucji agrarno-finansowych na pożyczki Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (poz. 249); — z dnia 9.4.1938 w sprawie zmiany RPR. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (poz. 250).

Porozumienie pomiędzy Rządem Polskim i Senatem Wolnego miasta Gdańska w przedmiocie uregulowania spraw, związanych z oddziaływaniem na Gdańsk polskiej gospodarki dewizowej (poz. 253).

Oświadczenie rządowe z dnia 7.4.1938 w sprawie zmiany załącznika do art. 3 ust. 2 porozumienia pomiędzy Rządem Polskim i Senatem Wolnego Miasta Gdańska z dnia 9.6.1936 w przedmiocie uregulowania spraw związanych z oddziaływaniem na Gdańsk polskiej gospodarki dewizowej (poz. 254).

Dziennik Ustaw RP. Nr 29 z dn. 28 kwietnia 1938 r.

Ustawy: z dnia 2.4.1938 o postępowaniu uproszczonym przy regulowaniu stanu hipotecznego gruntów w związku z przebudową ustroju rolnego lub spłatami rodzinnymi (poz. 225); — z dnia 25.4.1938 o zmianie ustawy o wykupie przez dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki oraz gruntów czynszowych w miastach i miasteczkach na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (poz. 259); — z dnia 25.4. 1938 o zmianie ustawy z dnia 28.3.1935 o ubezpieczeniu społecznym (poz. 258).

Dziennik Ustaw RP. Nr 30 z dn. 30 kwietnia 1938 r.

Ustawy: z dnia 23.4.1938 o ratyfikacji układu płatniczego między Polską a Francją z dnia 29.12.1937 (poz. 263); — z dnia 23.4.1938 o ratyfikacji porozumienia dodatkowego z dnia 29.11.1937 do umowy o przedłużeniu umowy gospodarczej między Rzplಿತą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4.11.1935 (poz. 264); — z dnia 23.4.1938 o ratyfikacji porozumienia między Polską a Norwegią z dnia 10.9.1937 dotyczącego zmiany protokołu taryfowego polsko-norweskiego z dnia 14.3.1936 (poz. 265); — z dnia 23.4.1938 o ratyfikacji protokołu z dnia 28.12.1937 między Polską a Szwajcarią dotyczącego zniżek celnych na produkty chemiczne (poz. 266); — z dnia 23.4.1938 o ratyfikacji porozumienia celnego z dnia 15.12.1937 między Rzplಿತą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad (poz. 267).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26.4.1938 wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (poz. 271).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 11 z dn. 20 kwietnia 1938.

Okólniki Min. Skarbu: z dnia 7.4.1938 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (poz. 289); — z dnia 12.4.1938 w sprawie uchylecia mocy obowiązującej okólnika z dnia 18.8.1937 (poz. 290); — z dnia 7.4.1938 w sprawie zmiany przepisów §§ 503 i 504 instrukcji podatkowej z dnia 31.12.1934 (poz. 291); z dnia 8.4.1938 w sprawie obowiązku podatku od nieruchomości od budynków mieszkalnych, położonych w gminach wiejskich, związanych z gospodarstwem rolnym, ogrodniczym lub leśnym (poz. 292); — z dnia 9.4.1938 o zachowaniu zasady dwuinstacyjności w sprawach ulg w podatku gruntowym z powodu klęsk żywiołowych (poz. 293); — dnia 11.4.1938 w ulg w podatku przemysłowym dla biur rachunkowości rolnej (poz. 295).

KALENDARZ PODATKOWY

W maju 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 maja 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 30 kwietnia 1938 r.

Do 7 maja 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w kwietniu 1938 r.

Do 20 maja 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni maja 1938 r.

Do 25 maja 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu kwietniu 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 31 maja 1938 r. — podatek przemysłowy od obrotu za rok 1937 przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, o ile nakaz płatniczy został doręczony do dnia 1 maja (włącznie) 1938 r. W razie doręczenia nakazu po dniu 1 maja 1938 r. termin płatności upływa z 30 dniem po doręczeniu nakazu.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w maju 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w maju 1938 r.

PORADNIA

298. *Stały Prenumerator*
Stan faktyczny. Przedsiębiorstwo przemysłowe, istniejące od kilku lat, nie było czynne w czasie od 1.1.1938

do 1.4.1938. Świadectwo przemysłowe zostało wykupione w dn. 1.4.1938. Księgi handlowe mają być po raz pierwszy założone w 1938 r.

Na pytania wyłaniające się w związku z tym stanem faktycznym odpowiadamy jak następuje.

1. Jeżeli rachunkowość będzie prowadzona od 1.4.1938, należy właśnie na ten dzień sporządzić inwentarz i bilans. Nie wpływa na prawidłowość ksiąg okoliczność, że zostały one zaprowadzone wśród roku kalendarzowego, skoro przedsiębiorstwo rozpoczęło w tym czasie swoją działalność.

2. Nie należy przedstawiać Sądowi Rejestrowemu inwentarza i bilansu, gdyż ten obowiązek dotyczy kupca rejestrowego, który w ubiegłym roku obrotowym prowadził księgi i który sporządził bilans na koniec tego (ubiegłego) roku (§ 65 Rozp. o rej. handl.).

3. Jaki „podatek za czas 1.1.1938 — 1.4.1938” ma Pan na myśli, jeśli w tym czasie przedsiębiorstwo nie dokonywało żadnych obrotów?

4. Ustawa o podatku przemysłowym nie zna podziału roku podatkowego na części, jeśli chodzi o stosowanie ulgowej stawki podatkowej (dla przedsiębiorstw prowadzących prawidłową księgowość). Skoro przedsiębiorstwo przez część roku nie prowadziło prawidłowych ksiąg, zaś przez resztę je prowadziło, nie może korzystać ze stawki ulgowej (wyrok NTA, 18.1.1937, l. rej. 5919/34). Również ustawa o pod. doch. nie przewiduje dzielenia roku operacyjnego na dalsze podokresy. Jeśli więc księgi nie obejmują całego

okresu gospodarczego, nie stanowią one podstawy do wymiaru pod. doch. (ob. OBP, 1937, str. 126, okólnik LDV 20770/2/37).

299. J. Sz. Wołomin

1. Przedsiębiorstwo handlu towarowego może na podstawie jednego św. przemyśl. II kat. handl. sprzedawać wszelkiego rodzaju towary, choćby w świadectwie były wymienione tylko niektóre jako przedmiot przedsiębiorstwa.

2. **Koszty organizacji**, jako związane z tworzeniem źródła dochodu a nie jego eksploatacją, nie mogą być jednorazowo potrącone z przychodów.

Koszty te nie ulegają również **amortyzacji** — w myśl art. 6 ustawy o pod. doch., która uznaje tylko amortyzację „przedmiotów, podlegających zużyciu”. **Gospodarczo, a więc księgowo wolno koszty organizacyjne traktować jako aktyw** podlegający amortyzacji (w rachunkowości spółek z o.o. jest to niedopuszczalne, art. 247 KH). Ale **bilans handlowy i podatkowy** nie pokrywają się na tym odcinku.

300. B. H. J.

1. Rozporz. Min. Skarbu o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (DURP 1935, poz. 225 i 1936, poz. 245) nie może znaleźć zastosowania do podatku za 1932 r., wymierzonego dodatkowo w 1937; podatek ten nie był zaległością w dacie wydania tego rozporządzenia.

2. Powinien Pan otrzymać nakaz płatniczy niezależnie od zawiadomienia Izby Skarbowej.

3. Przy wymiarze podatku przemysłowego za r. 1932, w wyniku uwzględnienia sprzeciwu przewodniczącego Komisji szacunkowej, powinny być stosowane przepisy, obowiązujące w 1932 r.

301. Wdzięczny Prenumeratorka

1. W przedmiocie księgowania towaru wysłanego za pobraniem, zob. OBP, 1937, str. 477 i n. Proponowane przez Pana księgowanie jest również prawidłowe.

2. Należy otworzyć kilka rachunków „Towarów za pobraniem”, odpowiednio

GRUŹLICA PŁUC

CHOROBY PŁUC

jest nieubłagalna corocznie nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu po ciąży bardzo wiele ofiar.

Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t. p. stosują p. p. Lekarze „Balsam Trikolan - Age” który ułatwiając wydzielanie się płwociny usuwa kaszel.

Do nabycia w aptekach

do różnych stawek w grę wchodzących.

3. Zob. OBP, 1938, str. 157, odpow. nr 169, p. 6.

4. Opis stanu faktycznego jest mętny.

302. *Wdzięczny.*

Stan faktyczny. Kierownik działu sprzedaży tytułem wynagrodzenia otrzymuje $x\%$ od obrotu, z czego $y\%$ firma traktuje jako zwrot kosztów podróży, z których jednak kierownik nie wylicza się.

1. Ustalenie w powyższy sposób wynagrodzenia nie wyłącza stosunku najmu pracy.

2. Podatek dochodowy i składki ubezpieczeniowe należy obliczać **od faktycznego wynagrodzenia**, tj. od $(x-y)\%$ od obrotu, jeżeli istotnie druga część wynagrodzenia ($y\%$) jest przeznaczona wyłącznie na pokrycie kosztów podróży. W przeciwnym razie trzeba wyodrębnić i wyłączyć sumę faktycznych kosztów podróży. **Ciężar udowodnienia wysokości kosztów podróży pracownika spoczywa na pracodawcy** (por. wyrok NTA, I. rej. 3022/35. OBP, 1937 r., str. 642), którego władza wezwie w razie wątpliwości do dostarczenia dowodu **W braku innych środków dowodowych, mogą być zbadani biegli** (por. wyrok NTA, 10.6.1937 r., OBP, 1937, str. 498). Sama umowa z pracownikiem, w której przyznano mu $y\%$ od obrotu tytułem pokrycia kosztów podróży, nie jest jako dowód wystarczająca, ponieważ ze stanowiska ustawy pod. doch. i przepisów o ubezpieczeniu społecznym, decydującą jest faktyczna suma zarobku.

303. *A. K.*

Pisaliśmy już (OBP, 1937 str. 695), że, jeżeli nie jest prowadzona ani księga magazynowa, ani specjalny notatnik („Towary bez faktur”), należy księgować **towar, który przybył bez faktury**, wg wartości przypuszczalnej, ale realnej. Wobec tego nie jest, zdaniem naszym, prawidłowe księgowanie tego towaru na rachunkach „ewidencyjnych” w księdze głównej wg wartości 1 sztuka = 1 zł., jako odbiegające od rzeczywistego stanu

rzeczy, któremu księgi handlowe mają dać wyraz w każdym momencie (ob. art. Jerzego Witkowskiego, OBP, 1938, nr. 13).

304. *Amerykański Młyn.*

1. W przedsiębiorstwach przemysłowych, wytwarzających wyroby z cudzych materiałów, za obrót, podlegający opodatkowaniu, uważa się zarobek brutto, tj. **całkowitą** sumę wynagrodzenia, pobranego za przerób. Toteż słusznie doliczył urząd skarbowy do obrotu wartość maki uzyskanej z części tzw. „rozprószek”, tj: **potrąconych 5% na „rozkurz”, jako wpływającą na wysokość zarobku**. Obojętna jest okoliczność, że zaoszczędzenie części „rozprószek” stanowi niejako premię za sprawne działanie urządzeń młyńskich, nie odbiera to bowiem premii charakteru zarobku z przemiału. W analogicznej sprawie stanowi okólnik Min. Sk. z 1.4.1931 r., L. D. V. 11537/4/30, jak następuje: „Premie za zaoszczędzone zaniki przy oczyszczaniu spirytusu stanowią składową część obrotu, podlegającą podatkowi przemysłowemu od obrotu na równi z wynagrodzeniem za przerób, a to w myśl postanowień art. 5 p. 8 ustawy”.

2. W sprawie opodatkowania obrotu młyńskiego z tytułu transakcji wymiany zboża na mąkę w zakładach handlowych, prowadzonych przez młyn, udzieliliśmy wyczerpującej opinii w OBP. 1938, nr. 6, str. 94.

305. *E. A.*

1. Interesujący Pana okólnik L. D. PO. 1776/II z 19.5.1925 r. nie został uchylony. Nie ma w nim mowy o stosowaniu **niższych** norm odpisów na zużycie. Cytuje Pan błędnie; tekst właściwy: „mogą być podwyższane w wypadkach szczególnego udowodnienia przez płatników, po wysłuchaniu opinii rzeczoznawców”.

2. **Przedsiębiorstwo naftowe**, które dokonało wiercenia szybu, może potrącić z przychodu koszty wiercenia, poniesione w danym roku operacyjnym (NTA, I. rej., 2420/28). Pana jednak interesuje, o ile dobrze zrozumieliśmy pytanie, czy nadaje się do potrącenia jednorazowo z przychodu osoby prawnej suma przez

nią wpłacona na koszty wiercenia towarzystwu naftowemu (osobie prawnej) z tytułu udziału w jego przedsiębiorstwie, jeżeli wiercenie szybu będzie trwało kilka lat. Nie wiemy, jaki jest charakter prawny wspomnianego udziału w cudzym przedsiębiorstwie. Jeżeli dokonana wpłata stanowi wkład spółnika cichego lub dopłatę spółnika sp. z o. o., nie ma ona w ogóle charakteru wydatku eksploatacyjnego, stanowiąc dla niego koszt nabycia lub powiększenia źródła dochodu, a zatem nie nadaje się do potrącenia.

3. **Osoba prawna wydzierżawiła na 25 lat teren naftowy za 2500 zł, następnie „odstąpiła” ten teren za 1500 zł, zastęgując sobie prawo do pewnego procentu brutto z ewentualnej produkcji. Jak należy księgować?**

Czy i jak należy amortyzować koszt nabycia uprawnień?

A. Przy wydzierżawieniu: Wn Rk uprawnień naftowych, Ma Rk Kasy — zł 2.5000. Przy odstąpieniu: Wn Rk Kasy, Ma Rk uprawnień naftowych — zł 1500; Wn Rk udziałów brutto, Ma Rk uprawnień naftowych—1000 zł.

Suma 1000 zł, jako wydatek inwestycyjny (koszt nabycia źródła dochodu) podlega umorzeniu w ciągu 25 lat (por. wyrok NTA l. rej. 198/31: „amortyzacja kosztów zawarcia umowy dzierżawnej stoi w związku jedynie z upływem czasu i winna być zatem ustalana proporcjonalnie do bieżącego okresu dzierżawy”, Hasfeld, poz. 65).

Suma 1000 zł, jako koszt nabycia prawa do procentów brutto, nie może być w żadnym razie spisana jednorazowo na straty, aczkolwiek uzyskanie tych procentów jest w Pańskim przekonaniu całkiem problematyczne. **Koszt nabycia**

źródła dochodu powinien bowiem ulegać stopniowej amortyzacji w miarę jego funkcjonowania i zużywania się (w Pańskim przypadku decyduje upływ okresu dzierżawy), chociażby było z góry pewne, że źródło to nigdy nie da dochodu.

306. *HZXXXIII.*

1. **Umorzenie długu na skutek przedawnienia stanowi dla osoby prawnej, prowadzącej prawidłowe księgi handlowe, (inaczej — dla osoby fizycznej) dochód podatkowy.** Stanowi ono wprawdzie przyrost majątku (por. OBP. 1958, str. 225, odp. 231), który wg. art 7 ustawy o pod. doch. nie jest dochodem, jednakże przepis ten nie ma zastosowania do osób prawnych. Nie widzimy jednak konieczności obciążenia rku Dostawcy na dobro rku strat i zysków z tytułu przedawnienia, które samo przez się nie powoduje wygaśnięcia zobowiązania, a więc nie zobowiązuje dłużnika do wykśięgowania długu. Fakt, że dług będzie w dalszym ciągu figurować w księgach, nie tamuje możności skorzystania w razie potrzeby z przedawnienia.

2. Nowela do ustawy o pod. doch. DURP, (1958, poz. 226), znosząca m. in. opodatkowanie dochodów z udziałów w sp. z ogr. odpow., znajdzie zastosowanie po raz pierwszy **przy wymiarze podatku dochodowego na rok pod. 1938.** Nie podlegają więc opodatkowaniu dochody, otrzymane przez spółników sp. z o. o. w 1937 r. z tytułu podziału zysku tej spółki, osiągniętego przez nią w roku operacyjnym 1936.

3. **Zakupili PP. 2 biurka za cenę zł. 500, z czego zł. 300 wypłacili gotówką, zaś wzamian za pozostałe 200 zł. oddali stare biurko, figurujące w inwentarzu z wartością zł. 225. Jak tę transakcję zaksięguować?** Proponujemy księgowanie następujące: Wn Rk Ruchomości — 500 zł. 1) Ma Rk Kasy — zł. 300 za dopłacone przy zamianie starego biurka na 2 nowe biurka, 2) Ma Rk Ruchomości za zamianę starego biurka na 2 nowe — 200 zł; Wn Rk Strat i Zysków, Ma k Ruchu-

mości—zł. 25 za stratę przy zamianie starego biurka na 2 nowe biurka (ta strata podatkowo nie jest potrącalna).

307. *Unus.*

Jeżeli nieruchomości, w której znajduje się przedsiębiorstwo, nie może być uważana za część składową przedsiębiorstwa, nabycie nieruchomości ani inne zaszłości, dotyczące tejże, nie powinny figurować w księgach przedsiębiorstwa (por. OBP. 1938, str. 194—5).

308. *A. W. Zduńska-Wola.*

Spółnik cichy kupca może być przezeń zatrudniony również na podstawie umowy o pracę. Jeżeli jednak obowiązek pracy opiera się na akcie spółki (cichej), powyższa umowa nie ma miejsca, nie powstaje zatem również obowiązek ubezpieczenia. Jest **zresztą sporne, czy wkład spółnika cichego może polegać na świadczeniu usług** (pko temu wypowiada się Allerhand, Komentarz do Kod. Handl. art. 682 uw. 5; innego zdania jest Namitkiewicz, komentarz, art. 682 uw. 6 powołując się na wyrok SN. III. 1 R.w. 2093/31, wydany na tle przepisów kod. handl. austr.). W każdym razie **wkład do przedsiębiorstwa w postaci pracy nie nadaje**

spółnikowi charakteru pracownika najemnego.

309. *Alma S.*

Wartość zboża, uzyskanego z tytułu częściowego wynagrodzenia w naturze za przemiał zboża, wpływa, oczywiście, jako zarobek na wysokość dochodu podatkowego, na równi z wynagrodzeniem gotówkowym. Mimo to, słusznie obciąża Pani wartośćią tego zboża — które jest przeznaczone do sprzedaży po przerobieniu — rku towarów, jak w przypadku zakupu za gotówkę. Jest przecież obojętne, czy kupuje Pani zboże dla celów przemysłowych za gotówkę (uzyskaną ewentualnie z realizacji wynagrodzenia za przemiał w naturze), czy też uzyskuje zboże z tytułu wynagrodzenia za przerób. W obu przypadkach przychód uzyskany ze sprzedaży mąki jest obciążony wartością zboża, jako wydatkiem na uzyskanie tego przychodu. Należy zatem na dobro rku strat i zysków zapisać saldo Rku „Miary Przemiałowej” (wynagrodzenia w naturze) i saldo Rku Towarów (obciążonego wartością „miary przemiałowej”, zużytej do przerobu).

**Wszelkie zapytania do poradni kierować należy pod adresem Redakcji
Orzecznictwa Buchalteryjno-Podatkowego Zielna 12 m. 7.**

JULIAN KAROL RAUER

T A B L I C E

(gotowe listy płac)
potrąceń składek na

**Ubezpieczenia społeczne, fundusz pracy, fundusz bezrobocia i
państwowy podatek dochodowy**

dla pracowników fizycznych — od wynagrodzeń tygodniowych
dla pracowników umysłowych — od wynagrodzeń miesięcznych

z przedmową
Związku Księgowych w Polsce

Wydanie VII

obowiązują od dnia 1 kwietnia 1938

Cena zł 4.50

Wysyłkę skutecznie się po uprzednim wpłaceniu należności (zł 4.50 + koszty przesyłki zł 0.50
razem zł 5.—) na konto PKO nr 22.308. Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Skorowidz rzeczowy

- Księgowość** — księgi zaprowadzone wśród roku operacyjnego, ich wartość w postępowaniu podatkowym — **P***) 324 **); — księgowanie nabycia prawa do naftowej produkcji brutto — **P** 326; — księgowanie nabycia ruchomości w drodze zamiany z dopłatą — **P** 326—327; — księgowanie odsetek i kosztów dyskonta weksli niezwiązanych z przedsiębiorstwem — 313; — księgowanie towaru bez faktury — **P** 325; — księgowanie w młynach gospodarczo-handlowych — **P** 327; — księgowanie wydzierżawienia terenu naftowego — **P** 326.
- Ordynacja podatkowa** — obowiązek władzy wzywania do usunięcia wątpliwości — **O***) 317; — opinia bliżej nieokreślonych osób — **O** 317; — wgląd do akt — **O** 317; — prawidłowe postępowanie odwoławcze — **Ok***) 319.
- Podatek dochodowy** — amortyzacja kosztów organizacji — **P** 324; — koszty organizacji jako niepotrącalne — **P** 324; — koszt wiercenia szybu jako potrącalny — **P** 325; — od dochodu z udziałów w spółce z o. o. — **P** 326; — od uposażeń w wypadku zwrotu kosztów podróży pracownika — **P** 325; — umorzenie długu na skutek przedawnienia — **P** 326.
- Podatek od lokali** — z kiosków ulicznych — **Ok** 318.
- Podatek od nieruchomości** — od budynków mieszkalnych położonych w gminach wiejskich a związanych z gospodarstwem — **Ok** 320; — od kiosków ulicznych — **Ok** 318.
- Podatek przemysłowy** — doliczenie do podstawy wymiaru przychodu z „rozkurzu” — **P** 325; — ulgi dla biur rachunkowości rolnej — **Ok** 321; — świadectwo przemysłowe a rodzaje sprzedawanego towaru — **P** 324.
- Spółnik cichy** — czy wkład spółnika cichego może polegać na świadczeniu usług — **P** 327.
- Ulgi inwestycyjne** — dla nabywców akcji i udziałów — 315.

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo”, Ok—dział „Okólniki”, P—dział „Poradnia”.

***) Liczby oznaczają stronicę.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31

Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie

Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200— $\frac{1}{2}$ str. zł. 100— $\frac{1}{4}$ str. zł. 50— $\frac{1}{8}$ str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: Józef Filip Hoppenfeld **Druk.** Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15